

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagok a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasabos petit sor 20 fill.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomtatásban fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

Vidéki színészet.

Zombor, 1900. július hó.

Van-e kulturális missiója a színművészetnek?
Nem ok nélkül tesszük föl e kérdést, mert
évek óta mind több és több szószólója akad an-
nak a fölfogásnak, hogy a színművészet főhivatása
a szórakoztatás és e mellett csak elenyésző sze-
repe jut a kulturának.

A kik így ítélnék, rendszeren a fővárosi szí-
nészethez és társadalomhoz szabják kritikájukat
és a maguk szubjektív érzésével akarják eldön-
teni a kérdést, a szórakozás javára, a kulturális
mozzanat rovására.

Hát helytelen a kiindulási pont és rossz a
mérték, a melyből ez a kritika ered. Mert hogy
még a fővárosban is van kulturális hivatása a
színművészetnek, azt bizonyítja egy negatív tünet:
az t. i. hogy a fővárosi színházakban túltengő
szórakoztató elem hatalmas reakciót kelt a sajtó-
ban és publikumban egyaránt.

Érzik tehát a kulturális mozzanat hiányát
és reklamálják azt a színházak vezetőitől. Ez az
egészséges reakció most kezd kiformalódni és a
nagyon közel jövőben kénytelenek lesznek vele
számolni a színházdirectorok.

De ha már a fővárosban is súlyt tulajdoni-
tanak a színművészet kulturális föladatainak, men-
nyivel nagyobb és mélyrehatóbb ez a momentum
a vidéki színművészetben. És pedig két irányban:
egyrészt, mint kulturális tényezője a magyarság-
nak, másrészt mint terjesztője és hódítója a ma-
gyar nyelvnek oly vidékeken, a melyekkel más
eszközökkel bajos hozzáférni.

Azzal, hogy egy félszázad óta a magyar
szellem urrá lett a hazában, hogy magyarosodunk
érzésben és nyelvben és hogy a társadalom kezdi
emancipálni magát az idegen, főleg német hatá-
sok alul, még távolról sem vált fölöslegessé az
a kulturális elem, amely a színművészetben rej-
lik. Még sok ugarföld van Magyarországon, a
melyet a szó és érzés minden eszközeivel meg
kell munkálni, hogy magyar életet teremjen.

Mindenképen indokolt tehát, hogy a magyar
kormány kiváló gondot fordít a színművészetre
és hogy annak kulturális hivatását a maga ere-

jével és közreműködésével is iparkodik előmoz-
ditani.

A mi specialiter Széll Kálmán miniszterel-
nöknek a fölfogását illeti e tárgyban, ő mint bel-
ügyminiszter, a kinek ressortjába tartozik a színé-
szet ügye, már a legutóbbi budget vita alkalmával
is kifejezést adott annak eszményi fölfogásnak, a
melyet a színművészet hivatásáról táplál.

A magyar színügy — ugymond — nemcsak
a művészetet szolgálja, az szolgál a magyar kul-
turának, a magyar nyelvnek és a magyar géni-
usznak is. És azt akarja és óhajtja, hogy ennek
a szolgálatába álljon és ennek a szolgálatában
maradjon. S hogy nemcsak az elvet hangoztatja,
hanem annak megfelelően cselekszik is, bizonyítja
két oly tény, a mely a vidéki színészet jövőjére
nézve kétségkívül mély hatással lesz.

A vidéki színészet bajai nem új keletűek.
A szervezet laza, az ellenőrzés hiányos, az anyagi
erő minimális, a művészet maga csak igen kevés
helyen valódi művészet, a legtöbb helyen csak a
kenyérkereset egy ága.

Mindezek a tényezők együttvéve lejáratták
a vidéken a színművészet tekintélyét és viszont
a tekintélyvesztett színműveket elvesztette önér-
zetét, degradálta önmagát és lesüllyedt a köklér-
ség nivójára. Szaturálva lett a pálya oda nem
való elemekkel, a kik a művészetet cégérnek,
a lámpafényt pedig csalogatásnak használták.

A társadalom, amely valamikor rokonszen-
vél és hazafias érzületével istápolta a színmű-
vészetet, elvesztette lassacskán illuzióit és nem-
csak hogy nem iparkodik támogatni a selejtes-
ségeket, hanem — és teljes joggal — elfordul
tőle és ellene dolgozik.

Tetéz e bajt az, hogy e visszasságok, ez
erkölcstelenségek és izléstelenségek megmetye-
zik a vidék naiv, tiszta lelkületét és így rom-
bolást visznek végre ott, hol ép ellenkezőleg
nemesíteniök, művelniök, izlést és kulturát ter-
jeszteniök kellene.

Nem mindenütt van így a vidéken, de fáj-
dalom, igen sok helyen. S a hiba nem kizárólag
a színészekben rejlik, hanem abban, hogy tág-
tere nyílhatott a művészet elfajulásának. Nem
igen volt, a ki törődött vele és a mit tettek
érette, inkább úgy tették, mintha egy koldusnak

alamizsnát adnak, semmint, hogy egy kulturális
tényezőt megillető komolysággal és lelkiismeret-
tességgel akartak volna rajta segíteni.

Reméljük, hogy az az intézkedés — melyet
lapunk múlt számában közöltünk — a melyet
most Széll Kálmán, mint belügyminiszter tett,
nevezetes fordulatot jelent e téren. S pedig for-
dulatot a jobbra, a vidéki színészet felemelésére
oly színvonalra, hogy valóban megfelelhessen
kulturmissiójának.

A belügyminiszter gróf Festetics Andort ki-
nevezte a vidéki színészet országos felügyelőjévé
és egyuttal körrendeletet adott ki a törvényha-
tóságokhoz, a melyben ezeknek, valamint a szín-
ügyi választmányoknak és a színügyek intézésé-
ben részes tisztviselőknak támogatását biztosítja
az országos felügyelő részére.

Fontos és terhes, de egyuttal áldásos mis-
siót bízott a belügyminiszter az országos fel-
ügyelőre. A mit a körrendelet úgy jelöl meg, hogy
„a helyszínén szerzendő tapasztalatokkal és szak-
értelemmel elősegíti a vidéki magyar színészet
erkölcsi és anyagi jólétének előmozdítását, mű-
vészi színvonalának emelését“ az a munkának,
fáradozásnak, tudásnak és izlésnek, lelkesedésnek
és jóakaratsnak, oly summáját foglalja magában,
hogy valóban egész férfut, szakértő és áldozat-
kész embert követel magának ez az új állás.

A kormánynek egy megbízható és szakértő
organuma lesz kiűn a vidéken, a színművészet
minden pontján, a melynek révén mindent és
tisztán megláthat és mindenütt is gyökeresen köz-
beléphet intézkedéseivel.

Mert plántálni és nyenesni kell majd neki,
amazt szeretettel és kitartással, emezt kiméletlen
erélyes kézzel. Mert csak azt kell szem előtt
tartania, hogy végre rend legyen a vidéki színé-
szetben, hogy újra helyreállítsák annak tekin-
télye és a közönség rokonszenve újból feléje for-
duljon. Képessé kell tenni arra, hogy a magyarsá-
got a vidéken a művészet nemesebb táplálékával
lássá el és hogy ismét teljesíthesse, nemcsak
kulturális, hanem magyarosító feladatát is.

Mert ez az utóbbi mozzanat is lényegesen
hozzá tartozik a vidéki színészet restaurálásához.
Hogy mennyire át van hatva ettől a kormány,
bizonyítja Széll Kálmánnak Torontál vármegye

A „BÁCSKA“ tárcája.

B hoz.

Volt nekem egy szép csillagom,
Nem is olyan régen,
Olyan szépen, oly biztatón
Ragyogott az égen . . .

De lebullott, le a sötét
Vigasztalan éjbe, —
Én Istenem! csak még egyszer
Néznék a szemébe! . . .

Az a csillag volt egyedül
Az én boldogságom —
Soh' se hittem, hogy az legyen:
Boldogtalanságom!

Hajósevits Ferenc.

KIRÁNDULÁS.

— A középiskolai tanárok közgyűlése. —

Katoná Sándortól.

Mint tudva van, a magyarországi középiskolai ta-
nárok 1900. évi közgyűléseit július 3. és 4. napján
tartották Temesvárott a megyeház közgyűlési termében.
A gyűlés tanszerkiállítás volt összekötve, utána meg-
tekintették a tagok Temesvár övezetességét, végül egy
igen szép kirándulásban vettek részt, megtekintvén ha-
zánk déli részének legszebb és legérdekesebb részét. A
közgyűlés lefolyásának ismertetése nem képezhetvén
ezen tárcába szánt sorok célját, annak érintésével a
kirándulást óhajtom röviden leírni. Mielőtt azonban ehhez
fognék, meg kell már itt említenem, hogy a népes köz-
gyűlést, a gazdag kiállítást, a sok tanulságot és nemes
szórakozást nyújtott kirándulást a temesvári tanári kör

rendezte, mint rendező bizottság jelen a rendkívül sze-
retetreméltó és tapintatos elnökövel, dr. Schönwitzky
Bertalannal és a nagybuzgalmu titkárával, Ries Ferencel.
A kirándulás rendezésében segítségükre voltak még
az oravicai és orsovai polgáriszkolai tanárok is. A ren-
dezés mintaszerű és közmegelégedést keltő volt.

A közgyűlés népes volt, bár a mi Bácsországunk
alig volt képviselve azon. — Bajáról Fölker Gusztáv,
Gáspár János, Szántó Kamil, Székely Károly; Szabad-
káról Frankl István; Új-Verbászról Kovalszky Lajos
gimnáziumi tanárok, illetve nyugalmazott igazgatók és
O-Kaniszárol Katona Sándor és Kocsis Samu polgár-
iskolai tanárok vettek részt.

A közgyűlésnek gazdag tárgysorozata volt; a magas
színvonalon állott vita sok és érdekes eszmét hozott
színvonalra. De az egésznek fénypontját azon alakilag
és tartalmilag egyaránt kiváló beszéd képezte, melylyel
Beöthy Zolt, a tanáregylet nagy tudományú elnöke, a
közgyűlést megnyitotta. E gyönyörű beszéd az ő kiváló
alkotásai közt is feltűnő helyet foglal el.

A közgyűlést mindkét napon egy-egy igen fényes
bankett követte, melyek elsején Temesvár szab. kir.
város, a másodikon pedig Dessewffy Sándor csanádi
püspök vendégelte meg a közel 300 tagból állott tanár-
egyleti közgyűlést. Az étlapon Francois és Törley is
szerepelt és az ebéd pazar voltát a következő kis sta-
tiszтика, melyet a „Délmagyarországi Közlöny“ 153.
számából iktatok ide, nagyon érdekesen illusztrálja.
„Elfogyott ugyanis (t. i. a két ebéd) 7 métermázsza
marhabús, 4 métermázsza hal, 28 drb óz, 120 liba, 280
csirke; a krémekhez nem kevesebb, mint 6000 drb tojás
kelt el, míg a kávék száma 1800 ra tehető. Tekintélyes
az ital-statisztika is, mely szerint a 2 napon elfogyott:
1800 pohár sör, 600 üveg fehérré és 400 üveg vörös bor,
pezsgekből 650 üveg Francois és Törley ürtült ki, míg a
zsemlyéből 3500 drbot szállított a Simonsits féle péktüzet.
Asványviz 500 és szikviz 400 üveg kellett. Ezt a te-
kintélyes étel- és italmenyisíget 52 pincér szolgálta
fel Tóth Kálmán főpincér szakavatott, ügyes főrende-
zése alatt.“

Természetes, hogy szép pohárköszöntőkben sem
volt hiány és külön főemlítettönek találok, mert igen

magasztos volt és reám kellemes benyomást tett, hogy
Öfelsége a királyra mondott tósztt után a cigány a Hym-
nust játszotta és a jelen voltak mindannyian felállva el-
énekelték annak első versszakaszát.

A délutánokat a tanárok a tanszerkiállítás és Temes-
vár nevezetességeinek megtekintésére használták föl. A
tanszerkiállítás — melyen a főváros és vidék legte-
kintélyesebb tanszerkészítői és könyvkiadói vettek részt
— sok új igen gyakorlati tanszerközt láttunk és így
örömmel jelezhetem, hogy ez iparág fejlődik és hogy a
hazai tanszerkészítés is megszületett. A kiállítást a laikus
közönség is nagyon látogatta.

Július 3-án este a temesvári zenekedvelők egyesü-
lete a tanárok tiszteletére nyári hangversenyt rendezett
a városligetben. A katonazenekar szép játéka és a dalos-
kör gyönyörű éneke teljes számban összegyűjtötte Temes-
vár szépeit és ennek folytán úgy állunk, mint szemünk
révén igazi gyönyörben usztunk. A tanárok itt belépti
díjat nem fizettek.

Megtekintettük Temesvár két nagy ipartelepét: a
sör- és gyufagyárat. E gyárak mindegyike a technika
legújabb vívmányu gépeivel van felszerelve és így
Európa bármelyik gyárával kiállja a versenyt. A befe-
jezéséhez közelgő gyárvárosi templom egyike az ország-
ban az újabban épült templomok legszebbikének. A
gyárvárosi izr. imaház kisterjedelmű, de nagyon csinos
épület. A belvárosban a délmagyarországi muzeum sok
régiséget mentett meg az elpusztulástól és sok szép fest-
ményt tartalmaz. Örök időközéig dicsérni fogja Ormos Zsig-
mond egykori temesmegyei főispán műizlését és bőkezű-
ségét. Rendkívül meglepte a tanfőrfakat az apácák jó-
zsefvárosi leánynevelő és tanintézeté. A három oldalról
utakkal határolt és több nagy épületből álló iskola
bizonyára egyike hazánk legnagyobb ilyenmű intézetei-
nek. A pazar fényben pompázó kápolna, az egyszerű-
ségükben is megkapó csinnal berendezett nappali, kézi-
munka és hálótermek, a nagyszerűen burtozott és gaz-
dagon felszerelt tantermek, az intézet minden részében
és az udvarokon tapasztalt gondos tisztaság, a pompás,
szökőkutttal díszített parkok, jól művelt konyhakert és
gyümölcsös semmi kívánni valót sem hagynak fenn és
méltó bámulatot keltettek a szemlélőkben.

főispánjához intézett levele, a melyben anyagi támogatást ígér az ottani szünügyi bizottságnak és kiemeli azt a nagy fontosságot, a melyet szini kerületek alakításának, főképp a nemzetiség lakta vidéken tulajdonit.

Ez is mélyen belevág Széll Kálmán magyar nemzeti politikájába és ez is a mellett szól, hogy alatta nincs a kormányzásnak és a társadalmi és kulturális életnek egy mozzanata sem, a hol ne dominálna, mint legfőbb szempont, a magyar nemzet megerősödése, a magyar állameszme megszilárdítása.

Főispánváltás Ujvidéken. A „Budapesti Közlöny“ hivatalos lap pénteki száma közli dr. Flatt Viktor újvidéki főispán fölmentéséről szóló királyi kérést, mely így hangzik:

A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére dr. Flatt Viktort, Ujvidék szab. kir. város főispánját ezen állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére fölmentem.

Kelt Ischiben, 1900. évi július hó 12-én.

FERENC JÓZSEF s. k.

SZÉLL KÁLMÁN s. k.

Flatt Viktor dr. egy évtizedet meghaladó ideje állt Ujvidék város kormányzatának élén és e minőségében minden irányban kiváló szolgálatakat tett egy magyarországi ügyének, valamint Ujvidék város fejlődésének.

Innen van az, hogy e kipróbált erőt, kit az újvidékiek általános tisztelete környékezett, csak igen nehezen engedték megválni főispáni székétől.

Kérésemnek csak akkor tettek eleget, midőn meggyőződtem, hogy a politikai élettől való visszavonulása megmásíthatatlan szándéka.

A fölmentést dr. Flatt Viktor kérte a belügyminiszterium vezetésével megbízott Széll Kálmán miniszterelnöktől, de már korábban is meg akart válni állásától, melyben különben a nemzetiségek lakta vidéken a kormányzatban és a magyarosítás terén jelentékeny eredményeket ért el és ezért a fölmentéssel kapcsolatosan a királyi elismerést teljesen megérdemelte.

Utódja a főispáni székben Kéry Gyula miniszteri titkár lesz, kinek kinevezése azonban még nem jelent meg a hivatalos lapban. Az új kinevezést megelőző tárgyalások tudniillik még nem fejeződtek be egészen, főképpen a szerb egyházi ügyek miatt.

Zombor és vidéke belvizrendezése.

A Zombor és vidéke határában lévő belvizek lecsapolására alakuló társulat ügyében Hauke Imre Zombor sz. kir. város polgármestere a következő felhívást bocsátotta ki: Bács-Bodrogh vármegye alispánja folyó évi július hó 13-án 27568. számú intézkedésével az e tekintetben a vízjogi törvény 72. §-a rendelkezése nyomán tett intézkedésekből kifolyólag ezennel közhírré teszem, hogy miután a Zombor és vidéke belvizrendezése ügyében 1899. november hó 20-ik napjára kifizette volt érdekeltségi közgyűlés a közbejött akadályok miatt megvárható nem volt, ezen közgyűlés az e tekintetben 1899. november 19-én ad 51709/alisp. 1899. sz. a. tett rendelkezéssel további intézkedések megtételéig elhalasztotta. Mindezek folytán figyelemmel arra, hogy az ezen érdekeltséget érdeklő összes egyes községbeli érdekelteknek meghallgatása, illetve megszavaztatása a megtartott birtokossági gyűléseken megtörtént s további figyelemmel arra, hogy ezen érdekeltségnek társulattá való alakítására nézve a törvényben előirt intézkedések megtétele vannak, miert is utalva a vízjogi törvényhez kiadott általános rendelet 72. és 73. §-ának rendelkezésére — a szóban lévő érdekelteknek társulhatása végett — netalán akadályoztatásom esetén az eljárással megbízandó kiküldöttemnek vezetése alatt: Zombor városban „az alakuló közgyűlés“ határnapján folyó évi július hó 30-ik napjának (hétfő) reggeli 8 órája tűzetik ki és összejöveteli helyéül pedig Zombor városának

Mielőtt a várostól búcsút vennék, nem hagyhatom megemlést nélkül a városi villamos vasút-társaság azon a tanácsgyűlési tagjai iránt tanúsított figyelmes előzékenységet, hogy díjtalanul bocsájtott rendelkezésre megfelelő számú kocsi a vasúttól való be- és abhoz kivonuláshoz, sőt a gyűlés két napján mindenik jelvényvel ellátott tanár bármely irányban akárhányzszor díjtalanul vehette igénybe a villamos vasutat. Ha a sok örömet gerjesztő dolgot elmondtam, nem hallgathatom el szívesedünket sem. Az igazság és történelmi hűség okáért ki kell jelentenem, hogy július 3-án és 4-én a városban, továbbá 5-én a temesvár-oravica-aninai uton a hőségű rendkívül sokat szenvedtünk. R. szerinti 25° meleg volt árnyékban, ott, hol mi úgy véltük, hogy hűvös van. Nem kellett gőzfürdő; alig győztük az izsadságot törlni homlokunkról.

Július 5-én 5 óra 40 perckor robogott ki velünk külön vonatunk a józsefvárosi gyönyörű pályaházból, melyhez hasonlókat az országban én még nem láttam. A mint elhelyezkedtünk a vonaton, mindenünk lehetőleg ismerősei körében óhajtván helyet foglalni, hozzáfogtunk az elfüggönyözéshez, mert bár még korán volt az idő, de előre lehetett érezni, hogy meleg napunk lesz. A nap sugarai máris gyilkoló hűvvel kezdtek letűzni vonatunkra. Ez utzakas egyhangúsága nem csábított senkit az ablakokhoz, legföljebb az árnyékos oldalon húzódtak némelyek az ablakokhoz, hogy a vonat futása által előidéztet léghuzamból valamit felfoghassanak. A vonaton az uralkodó hang a nőknek jutott, kik fáradhatlan buzgalommal iparkodtak kedves csevegésekkel az unalmat távol tartani; és ez sikerült is nekik teljesen. Nem kevesebb érdeme volt az idő kellemes töltésében azon körülménynek is, hogy minden kocsi egy-egy hordó jó hideg sör volt föltéve. S midőn egy 8 óra felé a pincér kiosztotta a hideg főlvágotat és megindult a sörözés, a vonatot is gyorsabban veltük velünk vágatni. Jaszenován a jaszenova-oravica szárnyvonatra kanyarodva 9 óra 36 perckor vonatunk berobogott az oravica állomásra.

(Folyt. köv.)

tanácsot megjelölték meg. Mely közgyűlésnek tárgyai: a) az érdekeltek alakulása, b) az alapszabálytervezetnek letárgyalása, c) az elnök és választmányának megválasztása.

Ujdonságok.

Személyi hír. Báró Vojnits István főispán szombaton reggel városunkba érkezett és az ügyek vezetését átvette.

Királyi adomány. Öfelsége a király a zentatortnyosi pusztán építendő plémlomra magánpénztárából 200 koronát adományozott.

Kinevezés. Császa György kalocsai érsek az elhunyt Matkovits Bertalan bajmoki plébános helyébe ideiglenes minőségben adminisztrátorrá Kanyó Tamás bajmoki káplánt nevezte ki.

Kinevezés. A földmívelésügyi miniszter Béky Albert erdészjelöltet a királyhalmi erdőéri szakiskolához erdészszékre nevezte ki.

Diszszemle. Lobkovitz Rudolf herceg tábornagy és hadtestparancsnok folyó hó 19-én délelőtt tartotta meg szemléjét a Szabadkán állomásozó 86-ik gyalogrezred felett. Ugy a gyakorlatokat, mint a diszfelvonulást Grosdanits ezredes, ezredparancsnok vezette. A rezdek hőség dacára a gyakorlat minden tekintetben kifogástalanul sikerült. A disz felvonulás után Lobkovitz herceg a tisztikar előtt legnagyobb meglepésére adott ki-jevezést és elrendelte azt a napi parancs révén a legénység felé.

Adomány. Császa György kalocsai érsek az építő félben levő csuroghi r. k. olvasóköri házra 950 koronát adományozott.

Athelyezés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Dezső Jenő a dai m. kir. földműves iskola ösztöndíjas segédét hasonló minőségben a szabadkai m. kir. földműves iskolához helyezte át.

Darányi miniszter Baja városáért. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a Baja város közönsége által a Sugovica szabályozási költségeihez kötelezőleg felajánlott 40000 korona hozzájárulásból 20.000 koronát elengedett, a másik 20.000 koronára nézve pedig úgy intézkedett, hogy az a jövő évtől kezdve 10 egyenlő évi részletben kamat nélkül az állam kincstárba befizetessék.

Zeneiskola Zomborban. F. hó 22-én tartott meg Hauke Imre polgármester előktele alatt a felállítandó városi zeneiskola tárgyában az első hivatalos szakértekezlet, amelyen a helybeli szakemberek szép számmal voltak jelen. Az összehívott értekezlet közel egy órai tanácskozás után egyhangulag megállapodott abban, hogy a zeneiskola, amely hivatalos lesz kulturális városi érdekeinket a jövőben hathatósan előmozdítani, még ez év folyamán felállítatik és a kérelmezett városi segély alapján annak működése is biztosítottatni fog. Minthogy pedig az ügy teljes effektualása csakis a helyiségek kérdésén múlik, elhatározottat, hogy a filharmoniai társulattal kapcsolatosan ideiglenes helyiség fog kibéreltetni, ahol egy a modern igényeknek megfelelő zeneiskola felépítéséig az ideiglenes zeneiskola székelti fog. A zeneiskolának alkalmazása végett a pályázat kiírására Paul Kálmán mint a filharmonikus társaság igazgatója bízott meg, ki is a zenetanárok képesítésénél az akadémiás előképzettséget fogja elsősorban tekintetbe venni és alkalmaztatásuk végett a javaslatot megtenni. Ugyanezen ügyben másnap egy küldöttség tisztelettel báró Vojnits István főispánnál, ki eme nemes kulturális intézménynek támogatását biztos kilátásba helyezte.

Bács-Bodrogh megyei kör. Vettük a következő meghívót: F. hó 25-én szerdán, este 9 órakor a „Bács-Bodrogh megyei kör“ a korzókavész külön helyiségeiben rendező bizottsági ülést tart, melyre egy a melyen tisztelet tagokat, valamint a kör ügye iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja, a vizsgálat rendezőség. Tárgysorozat: 1. A kör javára rendezendő táncvizsgálat módzatának megbeszélése. 2. Rendezőség megalakulása.

Mócsy Antal halála. Kalocsáról jött a távirat, amely hírül hozta Mócsy Antalnak, Zalamegye tápolcai kerület országos képviselőjének, a néppárt tagjának halálát. Bence a parlament lelkiismeretes és igen buzgó tagját veszítette, kit saját párta nagyrabecsült és szerette, de a művelt, szelid és szimpatikus öreg urat a többi párt is tisztelte. Egyszerű és kissé bosszadalmas szónok volt, de nem tures vagy frázisos. Igen gyakran bízták meg szónoklattal, kivált az obstrukciós időben. Népies beszédjei különösen a gazdasági állapotokkal, az iskolatgygyvel és közérkölcseikkel foglalkoztak és nevezetessé vált folyton megisméltelt akciója az erköletelen képek, fotográfiák és ifjusági könyvek árulása ellen. Mócsy Antal 1842. évben született Szegeden. Kalocsán tanár és a katolikus tanítóképző igazgatója volt, egyszersmind szerkesztője a „Kalocsai Néplap“-nak. A Szent István társulat irodalmi osztályának választmányi tagja volt. A politikában csak 1896. óta szerepelt, midőn Kossuth Ferenc ellen lépett fel Tápolcán néppárti programmal és Kossuth Ferencet meg sem akarták hallgatni, ki erre a jelöltségtől visszalépett. Két év óta sokat betegeskedett, gyomorralban szenvedett, mely szép férfias alakját egészen megtörte. Választott minden évben meg szokta látogatni és nekik beszámolni. Kertletében annyira közkedvelt volt, hogy a nép ragaszkodásában őt pótolni bajos lesz. Jó és okos embernek, ki kötelességét teljesítette, halála mindig veszteség, nemcsak családjára, hanem a társadalomra is. Halála vármegyénkben is széles körben nagy és általános részvétet keltett. Három évtizedet meghaladó tanári és igazgatói lelkes működése alatt a vármegyei r. kath. tanítószágnak egész gárdája került ki kezei alól, akik most is hálás kegyelettel áldják a megboldogult drága emlékezetét. Áldás emlékére!

Esküvő. Kollár József zombori előnyösen ismert könyvkereskedő szombaton vezette oltárhoz Fehér Vilma kisasszonyt.

Iparkiallítás Szabadkán. Az ipartestület Schmauzz Endre főispán védnöksége és Mamusch Lázár polgármester elnöksége alatt augusztus 14. és 20. ica között iparkiallítást rendez. A törvényhatóság megállapítja ekkor a kiállítást rendező bizottsággal a Szabadkán tartandó országos ipartestületi kongresszus módzatait és a város anyagi hozzájárulását.

Eljegyzés. Buzássy Mihály dolnji-miholjáci uradalmi főkeresz eljegyezte Kuzmits Irénke kisasszonyt, néhai Kuzmits Lajos volt zombori tanító leányát Dolnji-Miholján.

A magyar nők Erzsébet királyné emlékének. Folyó évi augusztus hó 25-én nagy ünnepek közepe tette teszik le Erzsébet királyné ravatalára a bécsi kapucinosok templomában a magyar nők bronz koszoruját. A koszoru valóságos remekmű, a melyet művésztünk Zala György készített el. A bécsi kapucinosok sírboltjában megható tünnepszeg lesz ez alkalommal, a mikor Magyarország hölgyeinek színe java lerója a felejtethen magyar királyné iránt a kegyeletnek legszébb adóját. A kapucinosok sírboltja szűk, úgy hogy abba csak korlátozott számban férnek be a tisztelgők, amiért is Magyarországot csupán csak egy 30 tagból álló hölgy bizottság fogja képviselni. Örömtünkre szolgál, hogy a bizottságban vármegyéink is két taggal lesz képviselve. Birkáss Gyuláné Szuchich Adrienne a „szabadkai fehér kereszt-egylet“ elnöke és özv. Mánich Péterné a szabadkai „szeretet“ ról címzett nőgyelet elnöke urasszonyok által. Részt vesznek még a küldöttségben Ferenczy Ida czillagkeresztes hölgy, áldott emléktű királyné felolvasónője és gróf Sztáray Irma udvarhölgy. Az ünnepeles beszterelést Vasary Kolozs bíboros hercegprímás fogja végezni és a küldöttséget vezetni.

A bácskai kör bajai estélye. A B.-Bodrogh vármegyei kör a múlt héten Baján nagyszabású hangversenyt rendezett. Tudósítónk a kitudóen sikerült estélyről a következőket írja: Esti 9 órára jeleztek a hangverseny kezdetét és néhány percel kilenc óra után Pajor Ilonka és Stern Margit kisasszonyok tüktek a zongorához és eljátszották Schubert gyönyörű kompozícióját, a „Marche Militaire“-t. Preciz és jól átértzett játéku felvillanyozta a hallgatóságot. Szilágyi Lajos hírlapíró-társunk igen sikerült humorisztikus felolvasása után, fiatal művész lépett a közönség elé, a zongorának mesteri kezelője: Alföldy László. A Raff „Rigaudon“-jának pajkos zenéje után, Chován „Hangulat“ című ábrándos művét játszotta el; az elsőben a fiatal művész ritka technikai képességét, a másodikban finom zenei érzékre valló művészi tudását ragyogtatta. Két énekzám következett ezután. Késmárky Béla sikerült interpretálásában gyönyörűen énekelte a Tarnay által zenésített Kiss József-féle „Tragédiák“-at, majd pedig Alföldy László fülbemászó dalaiból mutatott be egyet. A közönség melyes csendben hallgatta a szépen csengő dallamokat és kiváló széphangu műkedvelő szívhöz szóló előadását. A közönség Késmárky Bélát lelkes ovációkban részesítette, hétszer hívta ki a pódiumra és élvezte. Végül Pápai Antal a debreceni színház tagja szavalta az „Ezer év után“ című melodramát. Előadás után tánc volt és tartott reggelig.

Halálozás. Freund Samu bórnagykereskedő folyó hó 20-án Budapesten elhunyt. A megboldogult haláláról, ki a zombori kereskedők tekintélyes és népszerű tagja volt, családja a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Freund Samuné szül. Ungár Ida egy saját, valamint gyermekei: Margit, Elza és Melanie, és alóított rokonai nevében fájdalomtelt szívvel jelenti, hogy forrún szeretett felejtethen férje Freund Samu életének 41 ik és kimondhatlan boldog házasságának 13-ik évében f. hó 20-án Budapesten, hosszú kinos szenvedés után elhunyt. A drága halott földi maradványait Zomborba szállítjuk és f. hó 22-én, délután 5 órakor a zombori izr. temetőbe örök nyugalomra helyeztük. Zombor, 1900. július hó 21-én. Nyugodjék békében, emléke legyen áldott! Freund Armiu, özv. dr. Spiegel Arminné szül. Freund Henrietta, Braun Zsófia szül. Freund, Freund Lajos, Friedl Mariska szül. Freund, Freund Benő, dr. Freund Ödön, dr. Freund Manó testvérei. Freund Anna szül. Császár, Braun Ignác, Freund Nina szül. Almosino, Freund Paula szül. Schwitzer, Freund Laura szül. Königstättler, Freund Jolan szül. Braun, sógorai és sógornői. Ungár Dávid, Ungár Regina férj. Löwy, Ungár Simon, Ungár Julcsa férj. dr. Winter Vilmosné, Ungár Gyula, Ungár Miksa, Ungár Matild férj. Deutsch Albertné, Löwy Mór, Ungár Anna szül. Karneisel, Ungár Betti szül. Broch, dr. Winter Vilmos, Deutsch Albert, sógorai és sógornői. Temetése vasárnap délután nagy részvét mellett ment végbe.

Szabadságon. Dr. Santha György a szabadkai „Mária Valéria“ közkórház osztály orvosa, folyó hó 21-én kezdte meg 4 hétre terjedő szabadságát és Párisba utazott. Körutazásából augusztus hó 15-én tér vissza Szabadkára.

Plébános installáció. Bács Szent-Tamásról írják lapunknak: Nagy öröm töltötte be Bács-Szent-Tamás rk. lakosait e hó 15-én, mivel e napon érkezett a városba az újonnan megválasztott plébánosunk. Délután 1 óra tájban öt kocsin mentek hivei eléje Verbászra, köztük egy négyes is Dungserszki Lázáré. Mindegyik kocsin nagy nemzetiszínű zászló volt. A plébános d. u. 3 órakor érkezett Verbászra, hol Báiluz István világi elnök, Oszganyi Péter, Jankovics Péter és Gál Mihály a hitk. nevében; Pongrácz István és Ivanovits József az ipartest. nevében fogadták, akikhez még néhányan csatlakoztak. A szenttamási határnál Molnár Fábian tanító nagy néptömeg kíséretében fogadta az érkezőket. A városszélén várakozó nagy tömeg csatlakozott a menethez és a városon keresztül a virágokkal feldisített templomba tért, hol ünnepeles istentisztelet volt. Azután Fánccs új plébános felment a szöszékre, hol meleg szavakkal üdvözölte a hiveit, egy hogy a nép, a mely megtöltte a templomot, könyezett. Ezzel véget ért a fogadtatás. Este 8 órakor a Népkörben diszvacsohra volt, melyen az új plébános is részt vett. A vacsorán 60 tag jelent meg, mely alkalommal Molnár Fábian tanító mondta az első felköszöböt. Az új plébános első megjelenésével megnyerte hivei rokonszenvét és szeretetét, a mely hisztük csak mind erősebbé fog fejlődni.

Esküvő. Dr. Joczics Milorád szabadkai kir. altgyésez, Joczits Milán ó-becsei ügyvéd és földbirtokos fia folyó hó 16-án vezette oltárhoz Melencen jenenpolyei Bibits Pál nagybirtokos leányát Danica kisasszonyt. Az esküvőn dr. Dungserszky Gedeon mint koma, Kiss-Zsámi dr. Pesa Miklós, fehértemplomi kir. törvényszéki bíró, mint „szári szvat“ szerepeltek. Vőfélyek voltak: dr. Mandics Milán, fővárosi ügyvéd, dr. Banics Száva, fehértemplomi ügyvéd, Gavanszky Gavra, b.-sztamási nagybirtokos és Malaty György, fővárosi takarékpénztári könyvelő. A „Ruszanda“ nevű fűrdő helyiségben fényes lakoma volt.

Pályázat. A hódásghai adóhivatalnál ellenőri állásra pályázat van hirdelve. Pályázati kérvények két hét alatt nyújtandók be.

Esküvő. Budimcsévits Ferenc zombori fodrász tegnap esküdtött örök hűséget Kubatovits Teréz kisasszonynak.

Műkedvelői előadás. Folyó hó 22-én, vasárnap este jótékonycélú műkedvelői színelőadás volt a városi színházban. A „Zombori iparos ifjak önképző-egyesülete” megismételte Tóth Ede remek népszínművét, a „Falurosztát”, amely örökszép népszínműben oly életlően nyilvánul meg a magyar lélek s a mely darab örökké népszínműirodalmunk egyik gyöngye marad. Midőn derék iparos ifjainkban megfogant azon eszme, hogy megismétlik a darabot, azon cél vezérelte őket, hogy egyuttal humánus cselekedetet is műveljenek, a mennyiben az előadás tisztá jövedelmének felét a „Zombori magyar jótékony nőegylet” humánus céljaira ajánlották. E szép cselekedetet nem szükséges külön kommentálni, magán viseli dicséretét. És hálás is volt közönségünk iparos ifjak humánus törekvésével szemben. Ezt mutatta a szépen megtelt ház is. De rá is szolgált az elismerésre és pártolásra; szép és ügyes játékkal újból egy igazán élvezetes estét szereztek a közönségnek. A rendezés és kiállítás, mint a mult előadás alkalmával, ma is igazán jó és kifogástalan volt. A szereplők — Kovács János, Jóska béres személyesítője kivételével, a ki igen szépen játszotta meg szerepét — a régiiek voltak. S ma, a multkor előadás első lámpaláza után — a mikor pedig kitünően játszottak — valóságos remekeltek a világot jelentő deszkákon, mintha csak ez volna életlélvadásuk. Így Bogdán Teréz k. a. (Finun Rózi) oly biztosan és könnyedén játszott, hogy egy hivatásos színésznőnek is becstelletté vált volna. Eleven játékával, csapongó jövedélvel valóságos felvillanyozta a közönséget. S szép, tiszta, érces hangja ma sem tévesztette el hatását; zajos tapsviharral jutalmazták és több énekszámot meg is kellett ismételnie. Színreleptek szép virágoskrotot kapott. — Méltó partnere volt Kovalovszky Berta k. a. Bakti Teresi szerepében. Elénk kedélyvel, kellemesen játszotta meg mindvégig szerepét. Boriskának gyöngéd és megindító személyesítője volt Bogdán Juliska k. a. Angyal Juliska k. a. Gonosz né kacagató szerepét jól töltötte be. Nagy Annuska k. a. (Csapóné), Ujkéry Erzsike k. a. (Tarisznyásné) és Lukits Amália k. a. (Sulyokné) a három pletykás módos asszony hű személyesítői voltak. Ujkéry Antal Gündör Sándor nehéz és drámai fordulatokban gazdag szerepét pompásan játszotta meg. Játékát különös figyelemmel kísérte mindvégig a közönség. Kitünő játéka, szép éneke sok élvezetet nyújtott. Többször zajosan megtapsolták. Törflimetszett alak volt Kovalovszky István Gonosz Pistája. Megjelenése, minden szava, minden mozdulata kacajra fakasztotta a közönséget. Igazi magyaros humorral játszotta meg szerepét. Sok, sok tapssal jutalmazták meg ötletes játékát. Répits Balint kiválóan szép előadásban mutatta be Feledi Gáspárt. Különösen a drámai jelenetekben tűnt ki. Jól festett szép magyar jelmezzel Klement Ignác Lajos szerepében. Sok taps hangzott fel úgy a nyílt színen, mint a felvonások után, méltó elismeréssel. Jól állotta meg helyét valamennyi szereplő, a kik szép játékkal nagyban hozzájárultak az előadás sikeréhez. A függöny legördültekor szűnni nem akaró tapsviharral bívták a lámpák elé az összes szereplőket, jutalmul és elismeréssel szép játékuért. Előadás után tanélmulatság volt a „Fehér hajó” szálló összes termeiben. Vig, feszelen mulatság volt ez, a melyen a fiatalok, a szereplőkkel együtt, vigan ropta a táncot kivilágos kivilágításig. Végül megjegyeztük, hogy az előadás sikeréhez nagyban hozzájárult Harpf László, az egyesület buzgó elnöke, ki a rendező látatlan tisztét töltötte be jelesen.

Honvédtisztek díjlövészete. A Szabadkán összpontosított 6. honvédgyalogrezd tisztikara díjlövészettel rendezett a Tölgyfás-erdő melletti katonai lövöldében, mely tünnepeyre a kertületi honvédeknek is átjött Szegedről. A tisztikart és a zenekart kedden reggel 7 órakor külön vonat vitte ki a lövöldébe, hová a nős tisztek nejei és leányaik is kimentek, hogy részt vegyenek az érdekes díjlövészeti tünnepeyen. Volt is ott feszelen kedélyes vigság, a katonai zenekar meg fujta a szebbnél-sebber magyar nótákat. A díjlövészettel megelőzte a villásreggeli, melyet Lichtnekert András konyhája szolgáltatott. Az ebédet tábori konyhában készítették a honvéd „szakácsok”, még pedig Berkes István százados felügyelete mellett. A gulyásus és nyársos stltre ugyancsak izlett a sör és a szabadkai buckáner. Szükségtelen mondanunk, hogy toasztirozás is volt az ebéd alatt quantum satis. Ebéd után aztán a lombos fák árnyában táncra perdült a fiatalok mindaddig míg fel nem hangzott a külön vonat hivatató fütytye és a kürt „sorakozó” jele. Szinte nehéz volt a távozás e kellemes helyről, hol oly vigan és kedélyesen mulatott a tisztikar és a jelen volt díszes hölgyekozoru.

Eljegyzés. Kniesel Frigyes dr. bács-kulai köz- és váltóüggyvéd, a vármegyei aranyifjúság közkedvelt tagja folyó hó 28-án tartja eljegyzését Cservenkán Diener Románka kisasszonnyal, néhai Diener György volt cservenkai földbirtokos leányával.

Tanító-választás. A torzsa ev. ref. hitköz-ségi presbiterium f. hó 8-án Szabó Péter esperes elnöklete alatt megtartott közgyűlésen töltötte be a Fröhling Adorján elhunytával fűresedésbe jött I. tanítói állásra egybangulag Schank Henrik torzsa tanítót választotta meg.

Pályázat ösztöndíjra. Zombor szab. kir. város tanácsától vették a következő pályázati hirdetményt: Az adai m. kir. földmives iskolánál a város közönsége által létesített egy ösztöndíjas hely folyó évi október hó 1-ével fűresedésbe fog jönni, ennél fogva ezen ösztöndíjas helyre ezen pályázat hirdettetik. Az ösztöndíjas helyet elnyert növendék ingyenes lakás, élelmezés és tanításban részesül. A tanfolyam két évig tart, a felvételi feltételek pedig a következők: 1. Be-töltött 17 éves életkor. 2. Erős egészséges testalkat és a beoltás sikerét igazoló orvosi bizonyítvány. 3. Irni és olvasni tudás. 4. Fedhetlen erkölcsi magaviselet. 5. Kis-koruknál gyámi vagy szülői beleegyezés. Felhivatnak ezen ösztöndíjas helyet elnyerni óhajtok, hogy kellően felszerelt folyamodványukat, folyó évi augusztus hó 15-ig bezárólag a városi tanácshoz címezve nyújtsák be annál is inkább, mert az említett határidőn túl beérkezett folyamodványok figyelmen kívül fognak hagyatni.

Öngyilkos katona. Hottinger József hód-sághi illetőségű a szabadkai hadiok honvédgyalogrezd szám-vívó altiszte tegnapelőtt szolgálati fegyverével agyon-lötte magát. Mint szabadkai tudósítónk jelenti a boldog-talan ember civil korában segédjegyző volt Bács-Ujfalun és azért vált meg az élettől, mert egy előkelő és gaz-dag újdíki leányba volt szerelmes, a ki azonban más számára tartogatta a szívét.

Tűzoltó-tanfolyam. A fővárosban a mult vasárnap kezdődött husz napon át tűzoltók részére külön tanfolyam tartatik, a melyre az ó-becsei önkéntes tűzoltó-testület részéről Osztragonác Ferenc, a testület tevékeny és lelkes parancsnoka küldetett föl. — Valóban örömmel látjuk, hogy az utóbbi években oly hanyatlás-nak indult ó-becsei önk. tűzoltó-testületünk a haladás útjára tért és mindent elkövet, hogy az őt megillető helyet a többi testületek között ne csak elfoglalja, de ott becsüllettel, dicsérettel meg is állja. Ha a vezetőség továbbra is ily buzgalmat fejt ki, úgy egylettünk jó nevet szerez magának, de a nagyközönség rokonszenvére és támogatására is bizton számíthat.

Eljegyzés. Kobelrausch Kálmán bács-madarasi aljegyző eljegyezte Szlamka Karola kisasszonyt Pozsonyból.

Választás. Zsalyán községi segédjegyzőnek Zsitvai (Szűszer) Gyózó választották meg.

Zentai fiu a kínai harcterén. Érdekes képes levelező-lapot kapott a napokban a „Zentai Híradó”. A levelező-lapon egy nagy hadihajó fényképe látható „S. M. Schiff. Kais. Elisabeth” felirással. E levelező-lapon Benes Sándor zentai illetőségű fiatal ember, a ki a cs. és kir. haditengerészet Elisabeth nevű hajóján mint agyutűzölő őrmester szolgál, azt írja, hogy f. hó 25-én az „Elisabeth” és „Asperin” nevű hadihajók teljes hadi felszereléssel 1200 emberrel Kinába indulnak. Benes Sándor végtelenül boldog, hogy a kínai háboruban részt vehet és erősen fogadja, hogy derék katonához méltóan fogja helyét megállani a kínai háboruban. A hadihajók óránként 18 tengeri mérföld sebességgel haladnak Kína felé és 6-7 hét multán érkeznek a forrongó Kinába.

A Tisza áldozata. O-Becsen szombaton délután sok gyerek fűrdött a holt Tiszán lévő lapok között vigan ugrándozva és lubickolva a vízben. Egyszerre csak két-segbeesett kiáltás hallatszott, a kis, 10 éves Juhos Pé-tert elragadta az ár és csakhamar el is merült. Csak a holttestet találták meg a segítségére siető emberek.

Gyászír. Vették a következő gyászjelentést: A szabadkai városi főgymnásium tanárai fájdalommal szívvel jelentik szeretett kartszűknek Kalmár István Kalocsa-egyházmegyei áldozat, róm. katb. segéd hittanár-nak, f. évi július hó 18-án hosszas szenvedés után éle-tének 37 ik évében történt gyászos elhunytát. A boldo-gult hült tetemei f. évi július hó 19-én d. u. 4 órakor helyezettnek az u. n. bajai sírkertben örök nyugalomra. Szabadkán, 1900. évi július hó 18-án. Áldás és béke poraira!

Városi sörház bérbeadása. Zombor szab. kir. város tanácsától vették a következő hirdetményt: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közbizhíre tétik, hogy a város tulajdonát képező ugynevezett sörház épület a folyó évi augusztus hó 2-án délelőtt 10 órakor a városbáza tanácsstermben megtartandó szóbeli ár-ve-résen bérbe fog adatni. Árvezetni kívánók felhivatnak, hogy az általuk megajánlandó bérösszeg 10%-át az ár-ve-rés megkezdése előtt a küldöttség elnökének kezéi-hez lefűzteni tartoznak.

Meglopott báró. Báró Puthon Ferenc kisszál-lási nagybirtokos erdejéből már hosszabb idő óta lopják az őlfát. Sehogy sem tudtak a fatolvaj nyomára jönni, míg végre néhány nap előtt megtudták, hogy Zambó János jankováci lakos őlfát és faszlopkokat rejteget a padlásán. A rendőrség megindította a nyomozást és tényleg rá is akadt a tolvajra. A tettest feljelentették a bács-almási kir. járásbírósnál.

Véres mulatság. Halálos kimeneteli mulat-ságot rendeztek f. hó 15-én a mosorini legények, mely alighanem hosszú időre emlékezetes marad a község lakosai előtt. Az esetről az alábbi tudósítást kaptuk: Szokásban van falubelyen, hogy a fiatalok vasárnap délután táncmulatságot rendez, melynek megtartásához rendszerint a járás főszolgabírája adja meg az engedélyt. A szerb községekben nem igen szokták respektálni a felsőbb hatóságokat, hanem minden engedély nélkül megtartják a mulatságot s járják a kólót késő estig. Vármegyénkben egy alispáni rendelettel szigorúan meg van tiltva, hogy az aratás ideje alatt július hó 1-étől augusztus 15-ig vasárnap délután semmiféle mulatságot nem szabad tartani. Mosorin község szerb lakossága azonban nem vette tudomásul most sem ezt a rendeletet s az elűjáróság hallgatag jóváhagyása mellett táncmu-latságot rendeztek. Vasárnap estefelé megérkezett egy csendőrrjáró a községbe s midőn látta, hogy a fiatalok táncmulatságot tart, felszólította a községi bírót és a községi rendőrzvezetőt, hogy oszlassák fel a mulatságot. A bíró és rendőrzvezető két rendőrrel megjelentek a körszében és távozásra szólították fel a legényeket, de eredmény nélkül, sőt a két rendőrt ki is lökték a körszéből. A bíró e közben elmenekült, a rendőrzvezető azonban a két rendőrrel újból bement és a tamburásoktól elszedték a hangszereket. Erre a legények megrohan-tak a rendőröket és késekkel támadtak rájuk, mire a sarokba szorított rendőrök kivont karddal védekeztek. Javában folyt már a vérgzés a rendőrök és a legények között, mikor a csendőrrök is odafutottak s minthogy ezeknek is ellenszűlltek a legények, a csendőrrök szu-ronytámadást intéztek az ellenszűllők ellen, miközben Vukics Szávó és Csoliccs Sztévo oly sulyos sérűlést szenved-tet, hogy másnap reggelre mind a kettő meghalt. Mire a csendőrrök a megtámadott rendőröket kiszabadít-hatták, az egyik rendőr Cservenics Koszta már halott volt, a másik kettő pedig szintén össze volt szurkálva. A helyszíne megérkezett a vizsgálóbíró és a hadbíró s 18 sulyosan sérűlt egyént találtak, valamennyien élet-veszélyes sérűlést szenvedtek. A vizsgálat folyik.

Szülői gondatlanság. Ismét egy ártatlan kis lélek esett áldozatul a szülői gondatlanság miatt. Bács-Szent-Tamáson a mult héten volt nagy esőzés folytán vízzel telt árok mellett játszadozott minden felügyelet nélkül az alig másfél éves Lenka, Batyinaéz Trívó le-ánykája. Játékközben nagyon közel csuszott a kiesi Lenka az árok széléhez és a mint megmozdult bele-esett és a vízbe fullt.

Elgázolás. Mult vasárnap reggel a palánka-kis-hegyesi vonat Szöllőskert megálló helytől néhány dűlőre egy palánkai földmives kocsiján átrobogott és annak bátsó részét darabokra zúzta. A lovaknak, valamint a kocsi előrésében ilt földmivesnek és nejeinek baja nem történt. A baleset oka, maga a földmives volt, ki bizva lovainak gyorsaságában, azt hitte, hogy a vonat oda érkezte előtt át tud hajtani a sineken. A vizsgálat fo-lyamatban van.

Mikor legjobb a bort inni? Erre a kér-désre egy latin vers, mely a ferencendi kolostorokban szájról-szájra jár, így felel:

Saluber vinum rubidum.
Ante meridianum,
Meridianum bibulum.
Non minus facit sanum,
Sub nocte saluberrimum
Et nocte non est noxium.

Ami magyarul körülbelül így hangzik: a bor reggel egészséges, nem kevésbé jó délben, este csuszik leg-jobbban, sőt még éjjel sem ártalmas. A bölcs mondás szerint a bor mindig jó — még a hajnali barangsóra, sőt mi több — jó az még az aludt tejre is. A mi pe-dig násozó.

Véres verekedés. O-Becsről véres verekedés hírét jelenti tudósítónk. A tudósítás így hangzik: Va-sárnap este véres verekedés volt a városligetben. Az aratási idény alatt ugyanis a szolgabíróság rendelete folytán a tánchelyek zárva vannak és így a fiatalok vasár- és tünneppal délután a ligetben sétál, szórakozik. Így volt vasárnap délután is, amikor közel ezer főnyi nép tolongott az utakon, mulatott a sátrak alatt. Az egyik sátorban a magyar legények, a másik előtt a szerbek mulatoztak. Közbe-közbe át-hangzott a kur-jantás. A szerbek kezdték szidni a magyarokat, mire ezek sem maradtak adósak. Legjobban vitte a szót Krsztonosits Mitó kőmiveslegény az egyik községi es-küldtnek fia, aki ezen a címen még a rendőrök figyel-meztetésének is fittyet hányt. A két tábor mindinkább mérgesebb pillantásokat és hangosabb szót vetett egymás felé, egyszerre csak egy csomóba gomolyodtak és elő-kerűltek a furkós érvék. Előbb csak bírokra kerűltek, de egyszerre megcsillant a bicsak — a legényvirtuskodás eme bácskai fegyvere — és pár pillanat alatt megsebe-sűlt három legény: Krsztonosits Mitó kezdeményező és Milovanov Mitó társa, a másik részről pedig Rátkai Ferenc. A rendőrök közbelépése meg volt nehezítve. A nagy néptömeg lehetetlenné tette működtetést, sőt a legények már a rendőrök ellen kezdtek fordulni. Végre a megerősödött járőrnek sikerűlt szétoszlítani a tömeget és összefogdosni, bekisérni a kezdeményezőket, a ré-szeseket. A főkolompot, Krsztonositsot a városban egyik korcsmában találták meg, ahol kapott sebje dacára virtuskodott. Itt ismét ellenszűllt a rendőrségnek s valóságos botrányt okozott, mikor utcahosszat dulakodott a rendőrökkel, azokat harapta, rugta, úgy hogy a három rendőr alig bírta bekisérni a városházára. Pedig ez sze-rencsége volt, mert az általa gyalgozott magyar legények lesték egész éjen át, hogy kérekerűthessék.

Gyerek sírás a föld alatt. Egy lelketlen anyát jelentettek fel a zombori kir. ügyészségnek, aki az újszűllött gyermekeit az udvaron felgyűjtött trágyába ásta bele. Alig hogy életet adott a gyermekének, bele-takarta azt egy csomó rongyba és elrejtette a szemét-domb alá. A szerencsétlen csecsemőt véletlenül megmen-tették a sírására figyelmes lett emberek. A bűnös ó-zivaci fiatal leány neve Tatity Katalin, aki azzal vé-dekezik, hogy borzalmas tettét gyermekági lázban kö-vette el.

Gyilkosság. Mult vasárnap délután Kőnig Már-kusz zentai lakos korcsmájában vigan idogáltak: Nagy Balázs János, Kecskeméti István, Kecskeméti János és Bóbán Gábor zentai földmivesek. Meg a délután folya-mán valami csekély dolog fölűtt összevesztek, de estig szépen kibékűltek. Mikor 10 óra után a korcsmából távoztak, egy vig nótába kezdtek, a minek azonban nagyon is szomorú vége lett. Ugylátszik, hogy megint összevesztek és összeverekedtek és verekedés közben előbb Kecskeméti János — utána mindjárt Bóbán Gá-bor — ölmos bottal úgy vagdosták fejbe Nagy Balázs Jánost, hogy az, midőn így alaposan megargumentálták és eszméletlenül az országuton hagyták — pár órai szenvedés után meghalt. A tetteseket elfogták.

Fűrdés áldozata. Zentáról írja tudósítónk: Folyó hó 20-ikán délután 4 óra körül a Schmidt fele uszodában, Csuplics Uros pacseri tanítójelölt több zentai fiatal ember társaságában a szabad Tiszában fűrdött. Csuplics úgy látszik uszni nem igen tudott és egyszerre csak fuldokolni kezdett és barátai szemeláttára a víz alá merűlt és nyomtalanul eltűnt.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

818. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Gajdobra községben lekűszönés folytán fűresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik.

Felhivatnak a pályázók, hogy kérvényeiket **folyó hó 30-áig** a községi elűljárósnál nyújtsák be.

Ezen állással évi 504 korona fizetés jár, mely havi részletekben adatik ki.

Kelt Gajdobrán, 1900. évi július hó 17-én.

Fischer Nándor, **Tillinger József,**
jegyző. 3-2 bíró.

4136. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A b.-kulai járásba bekebelezett Torzsa községében lemondás folytán fűresedésbe jött és havi utólagos rész-letekben felveendő 600 korona évi fizetéssel egybekűtött községi irnoki állásra ezenel pályázatot nyitok; fel-hívom az azt elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerien felszerelendő kérvényűket **hozzáig folyó évi augusz-tus hó 25-ig** nyújtsák be.

B.-Kulán, 1900. évi július hó 16-án.

Dr. Széchényi,
főszolgabíró.

3-1

Ház bérbeadás.

Szelenese városrészben, a Gézajutca nyíló 249. számú lakház, mely 2 utcai, 3 udvari szoba, melléképítményekkel és kerttel együtt, egy vagy több évre hasznóbérebe kiadó s folyó évi november hó 1-én, esetleg azonnal is átvehető.

Bővebb értesítés a jelzett házban nyerhető.

1780. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bodrogh-Monostorszeg községben elbocsajtás folytán megüresedett gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik. Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulírott községi elüljárósághoz **folyó évi július hó 31-ig** nyújtsák be, mert a későbbben beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek. Az állással havi utólagos részletekben fizetendő évi 500 korona fizetés van egybekötve. Bodrogh-Monostorszeg, 1900. évi július hó 18-án.

Alföldy Géza, Kusturin Antal,
jegyző. h. bíró.

1375. szám.
kig. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

Turia község alulírott elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a turiai iskolaépületeken, község-háza és jegyzői lakon fogantatandó javítási munkálatok biztosítása céljából Turia község-házánál **folyó évi augusztus hó 2-ik napján délután 2 óráig** nyilvános árlejtés fog megtartatni, amelyről az árlejtési szándékozók ezennel értesítetnek. A költségvetésileg előirányzott összeg 1680 kor. 35 fillér.

A költségvetés és az árlejtési feltételek Turia község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Kelt Turian, 1900. évi július hó 19-én.

Az elüljáróság.

1448. szám.
kig. 1900.

Hirdetmény.

O-Szivac községnek 1-től 1300. és háromszor 1-100-ig terjedő házszám táblára lévén szüksége, felhívtnak vállalkozók, hogy úgy az egyes-, valamint a tízes-, százas- és ezres-házszámok jelzésére szolgáló táblákból egy-egy mintát az egységár és szállítási feltételek közlése mellett O-Szivac község elüljáróságára címezve, legkésőbb **1900. évi augusztus hó 20-áig** megküldeni sziveskedjenek.

Kelt O-Szivac, 1900. évi július hó 18-án.

Zsupánszky Lyubó, Tyurity Milos,
közs. jegyző. közs. bíró.

Zombori m. kir. folyammérnöki hivatal.

1003. szám.
1900.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A földmíveléstudji m. kir. miniszter ur öngyméltósága f. évi július hó 14-én 47977. szám alatt kelt magas rendeletével a darázi dunai zárógát helyreállítási, valamint a gombosi dunapartnak folytatóságos biztosítási munkálatainak a f. évben leendő végrehajtását engedélyezvén, a **darázi zárógát** helyreállítási munkálatainak a következő munkáknak, illetőleg szállításoknak: I. 425-3 köbméter földmunkának, 2057-04 köbméter elsőosztályú és 1881-36 köbméter másodosztályú kőanyag szállításának és beépítésének; II. 5350 kéve rőzseanyag szállításának; továbbá a **gombosi dunapartnak** folytatóságos biztosítási munkálatainak a következő munkáknak és szállításoknak: III. 7182-0 köbméter földmunkának, 2796-0 köbméter elsőosztályú és 10116-0 köbméter másodosztályú kőanyag szállításának és beépítésének, végül IV. 75000 kéve rőzseanyag szállításának vállalati uton való biztosítására a zombori m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében **folyó évi augusztus hó 7-én délelőtt 10 óráig** zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az I., II., III. és IV. alatt felsorolt munkákra, illetve szállításokra az ajánlatok külön-külön teendők. A szabályszerűen kiállított ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának valamely m. kir. adóhivatalnál bnatpénz gyanánt történt letételel igazoló elismervény is csatolandó, a jelzett napon és időben a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalhoz nyújtandók be. A vállalatokat szabályozó általános és részletes feltételek, tervek, szerződési és ajánlati minták, valamint egyéb tájékoztató adatok a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Zombor, 1900. évi július hó 19-én.

2-1 **M. kir. folyammérnöki hivatal.**

Első zombori gépműhely.

MOLITOR A.

Zomborban, Apatini-utca 6. sz. saját házában.

Alapított 1888. évben. Törvényesen bejegyzett cég.

12-12

Gépezetek, gépjavítások.
Öntöde.
Technikai szükségleti cikkek.
Vas-, acél- és ércsztergályozás.
Vas- és ércöntvények.
Mezőgazdasági gépek.
Különböző gépalkatrészek.

Gépolajak, sűrűsített gépsziradékok.
Manometerek. Javítások.
Kautsuk és különféle sűrűsített anyagok.
Peronoszpora fecskendők.
Kazán felszerelések.
Börhajtó szijjak.
Varrógépek.

Varrógép javítások.
Varrógép alkatrészek.
Szecskaavó kések.
Tizedes mérlegek.
Kazáncsővek. Dobsinek.
Réz csapok.
Csavarok és szerszámok.

Jutányos és pontos kiszolgálás. Kezesség és minden verseny nélküli olcsó árak.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy a legmodernebb mintaszövetekkel felszerelt

katonai és polgári szabóműhelyemben minden fegyvernembeli önkéntesek és katonatisztek, valamint posta-táviró- és vasúti tiszték részére elegáns

egyenruhákat készítek jutányos árak, pontos kiszolgálás mellett.

Tisztelettel

Rotter Ferencz,

katonai és polgári szabó.
ZOMBOR, Juhász-utca 148. sz.

1351. szám.
kig. 1900.

Hirdetmény.

O-Futtak község elüljárósága közhírré teszi, hogy 8 épületén teljesítendő javítási munkák biztosítása céljából a szóbeli árlejtés **folyó évi július hó 29-én délután 3 óráig** fog megtartatni a község-ház tanástermében.

A biztosítandó munka 923 kor. 70 fillér összegre van előirányozva, melynek 10%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban bnatpénz gyanánt az árlejtést vezető kezébe leteendő.

Egyéb feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

O-Futtakon, 1900. évi július hó 19-én.

Kovacevits István, Vinokity Jován,
jegyző. bíró.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Hegyes községben megüresedett két gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állások javadalmazása: évi 400-400 korona havi utólagos részletekben.

Szolgálati felszerelés, fegyverzet és lövegekről a község gondoskodik; míg a ruházatot sajátjukból tartoznak beszerezni.

A folyamodványok alulírott elüljárókhoz a községi rendőrségi szervezési szabályrendelet értelmében felszerelve **folyó évi augusztus hó 3-áig** annál inkább benyújtandók, mert a később érkezők nem fognak figyelembe vétetni.

Kelt Kis-Hegyesen, 1900. évi július hó 18-án.

Limbek Pál, Kiss György,
jegyző. 2-1 bíró.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség nagybecsű tudására hozni, miszerint az immár világhírűvé vált **Melichár-féle**

„UNICUM DRILL” sorvetőgépek

eladásának kizárólagossága Bács-Bodrogh megye területére a folyó évben ismét cégemre ruházott és azon leszek, hogy a t. c. gazdaközönség igényeit minden tekintetben kielégítek. Ezen vetőgépekből egy a **bajai**, mint **bács-kulai**, **ó-becei** és **titeli** raktárainon állandóan nagy raktártartok, miért is kérem becses rendeléseikkel ezen raktárain bármelyikébe fordulni.

Eladásra ajánlok továbbá mint alkalmi vételt 2 drb 17. számú karikás, 1 drb 22., 1 drb 21. és 1 drb 21/a számú hengerezékeket, egy 35 HP Nicholsn fekvő gőzgépet, Cornwall kazánal, egy 2 járatu malmot.

Veszek és becserelek használt gözcséplőkészleteket és malomberendezéseket is.

Teljes tisztelettel

SZÜCS ÖDÖN
mezőgazdasági gépgyára Baján.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hasajtószer a

Ferencz József keserűviz,

a keserűvizek királya.

Orvostekintélyek bizonyítványai szerint a világhírű orvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A milleniumi nagy éremmel egyedül tüntetett ki.

Kérik csak **Ferencz József** keserűviz, nem pedig budai vagy egyéb elnevezést használni.

Kapható mindenütt.

10-6 (Az igazgatóság Budapesten.)

30,566. sz.
alisp. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A vármegye egyetemét képező törvényhatósági bizottságnak folyó évi április hó 30-án tartott bizottsági közgyűlésében 229. sz. a. hozott és 55627/II. 1900. sz. a. kormányhatóságilag jóváhagyott határozatával évi 800 korona fizetés és 200 korona lakpénzzel javadalmazott 4 új járási közigazgatási gyakornoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t. c. I. §-a és 3. §-a értelmében felszerelt, ugy egészségi és erkölcsi, valamint az eddigi működésüket igazoló bizonyítványokkal ellátott kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 15-ig** méltóságos báró dr. bajsai Vojnits István főispán urhoz annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Zomborbau, 1900. évi július hó 15-én.

Karácson s. k.,
alispán.

Versenyárgyalási hirdetés.

O-Kanizsa község elüljárósága **folyó hó 28-ik napján** a városba tanástermében délelőtt pont 10 óráig kezdődő nyilvános szóbeli árlejtésen a helybeli községi szegényház kerítésfalainak elkészítését fogja biztosítani.

Kikiáltási ár 2225 korona 46 fillér. Óvadék (bnatpénz), amely a versenyárgyalás megkezdése előtt az árlejtő bizottság kezébe leteendő, 200 korona.

A téglákat az építés színhelyén, a homokot a „Szigeten” ingyen kapja vállalkozó rendelkezésére.

Miről versenyzők azon megjegyzéssel értesítetnek, hogy a terv, költségvetés és a versenyárgyalási feltételek hétköznapiokon a szokásos hivatalos órákban a közigazgatási jegyzői irodában betekintheők.

O-Kanizsán, 1900. évi július hó 17-én.

Huszágh István, Popovits György,
községi jegyző. 2-2 községi bíró.

